

מידע למטופל

ניקור מותני - Lumbar Puncture

המידע מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד ומכוון לנשים וגברים כאחד

מטופל יקר,

הבדיקה אותה אתה עומד לעבור נקראת דיקור מותני. המידע המובא לפניך יעזור לך להיות מוכן לביצוע הדיקור ולעבור אותו בדרך הטובה והבטוחה ביותר.

מהו ניקור מותני?

בדיקה המשמשת לאיסוף ובחינת נוזל השדרה (CEREBROSPINAL FLUID -CSF). הדיקור מבוצע במהלך אשפוז או באופן אמבולטורי במרפאה הניירולוגית. במהלך הבדיקה, מוחדרת מחט לעמוד השדרה המותני (באזור הגב התחתון) אל עומק תעלת השדרה, משם נאספת דגימת נוזל לצורך מדידת מספר תאים: חלבון, סוכר, צמיחת גורמים מזהמים ועוד. בנוסף, נמדד לחץ הנוזל אשר מעיד על הלחץ התוך גולגלתי במוח העולה במצבים מסוימים הדורשים טיפול מיד.

חשוב

אם אתה נוטל תרופות לדילול הדם: קומדין (COUMADIN), אליקוויס (ELIQUIS), פרדקסה (PRADAXA), קסרלטו (XARELTO) או קלקסן (CLEXANE), אנא היוועץ ברופא המטפל שלך האם ומתי להפסיק את נטילת התרופה לפני ביצוע הניקור. אין סכנה בביצוע הבדיקה תחת טיפול באספירין (ASPIRIN). אם אתה נוטל פלביקס (PLAVIX) או שילוב של פלביקס (PLAVIX) ואספירין (ASPIRIN) עליך להפסיק פלביקס (PLAVIX) 5 ימים לפני הניקור. חובה להיוועץ עם הרופא המטפל לגבי חלופה בתקופה זו. ❖ אם אתה מאושפז במחלקה, הרופא יכתוב בגיליון הרפואי שלך הוראה להפסקת התרופות.

ניקור מותני במרפאה:

נבקשך להביא איתך ביום הבדיקה:

- ✓ מכתב הפניה מרופא או מניירולוג מטפל
- ✓ טופס התחייבות כספית (קוד L0560)
- ✓ בדיקות מעבדה עדכניות של ספירת דם וקרישה (PTT, INR)
- ✓ תוצאות של CT או MRI מוח

קבלה למרפאה:

- ✓ יש להגיע לבדיקה עם מלווה
- ✓ גש למזכירות למסירת טופס התחייבות
- ✓ תקבל מדבקות עם שמך ומספרך בתור, ותיקרא על ידי האחות בהתאם למספרך
- ✓ אחות תצמיד תג זיהוי לידך, תתשאל אותך לגבי עברך הרפואי, אלרגיות, תבצע אומדן כאב ותמדוד סימנים חיוניים
- ✓ תקבל הסבר מפורט על הפעולה על ידי רופא ואחות
- ✓ אנא הקפד לדווח לאחות ולרופא על רגישות לתרופות, וכן אם הנך נוטל תרופות לדילול דם

הכנה לניקור

- ❖ אין צורך להיות בצום לפני הבדיקה
- ❖ רצוי ללכת לשירותים לרוקן את שלפוחית השתן לפני ביצוע הבדיקה, כיוון שבמהלך הבדיקה ובמשך מספר שעות יש צורך במנוחה בשכיבה
- ❖ במידה והנך נעזר בציוד להליכה (מקל, הליכון וכו') נא להביא עמך לבדיקה

מהלך הניקור

- ❖ הבדיקה מתבצעת בשכיבה על הצד, תוך קיפול הברכיים לכיוון החזה בתנוחה עוברית או בישיבה, לפי החלטת הרופא
- ❖ הרופא מחטא את אזור הגב התחתון בחומר חיטוי (אלכוהול), לאחר מכן מרדים את האזור בהרדמה מקומית. לאחר שהמקום רדום מחדיר מחט דקה בין שתי חוליות בגב ולוקח מספר דגימות של נוזל השדרה ומודד את לחץ הנוזל.

חשוב לציין שחוט השדרה קצר מעמוד השדרה ואינו מגיע עד לקצה התחתון של הגב, לכן אין סכנת פגיעה בחוט השדרה באזור בו המחט מוכנסת.

- ❖ הבדיקה נמשכת כחצי שעה ולאחריה יש להמשיך לשכב כשעתיים נוספות
- ❖ במהלך הניקור עלול להופיע כאב מסוים או אי נוחות
- ❖ בקש נוגדי כאבים מהאחות אם אתה חש בכאב כלשהו

תופעות לוואי

- ❖ כאבי ראש: תופעת הלוואי השכיחה ביותר. בקבוצת סיכון מוגברת לכאבי ראש אחרי דיקור מותני נמצאים אנשים צעירים ונשים צעירות ורזות. כאבי ראש אלו מתאפיינים בהחמרת משמעותית בעמידה ובהליכה וחולפים כמעט לגמרי בשכיבה.
- ❖ לרוב הכאבים חולפים תוך מספר ימים. הטיפול הוא שתייה מרובה ומשככי כאבים לפי צורך.
- ❖ כאבי גב: בשל התכווצות השרירים בגב התחתון. לרוב חולפים תוך יום יומיים. ניתן לטפל במשככי כאבים.
- ❖ דימום: סיבוך נדיר. עלול להופיע במקרה וקיימת הפרעה קשה בקרישת הדם או אם הנך נוטל תרופה לדילול הדם.
- ❖ זיהום: סיבוך נדיר

שים לב:

חשוב שתקפיד בימים הקרובים על שתייה מרובה

אם הניקור בוצע במרפאה:

- ❖ תתבצע הערכה של מצבך ובהתאם לממצאים תקבל סיכום רפואי ותשוחרר על ידי הרופא
- ❖ אם תחוש כאבי ראש חזקים מאוד שאינם חולפים ו/או הפרעות בתחושה/חולשה ברגליים פנה מיד לחדר מיון!

בברכת בריאות איתנה

צוות המחלקה והמרפאה הניירולוגית

0508685137 077-2245474